

Malmö kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Nydalaskolan i Malmö kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Malmö kommun att senast den **23 november 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Malmö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I utbildningen tas hänsyn till elevers olika behov. (1 kap. 4 § och 3 kap. 2 § skollagen; 3 kap. 12 d och f §§ skollagen; 9 kap. 4 a § skolförordningen; Lgr 11, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

Se till att organisera verksamheten på skolan avseende nyanlända elever så att lärare ges förutsättningar att möta de nyanlända elevernas behov. I detta ingår följande:

- Att rektorn ser över organiseringen av utbildningen för de nyanlända eleverna på skolan i syfte att säkerställa att nyanlända elever ges en individanpassad undervisning utifrån sin kunskapsnivå. I detta kan exempelvis ingå att se över gruppernas sammansättning och fördelning av personalresurser, såsom lärare i svenska som andraspråk.
- Att rektorn ser över organiseringen av studiehandledning på modersmål på skolan, exempelvis när det gäller samverkan mellan studiehandledare och undervisande lärare, i syfte att säkerställa att elever ges studiehandledning i den omfattning som de behöver.
- Att genom exempelvis samtal med lärare kartlägga behovet av kompetensutveckling och stöd för lärare avseende undervisning av nyanlända elever och utifrån denna kartläggning vidta åtgärder.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Malmö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som

minst ska uppnås och insatserna utvärderas. (3 kap. 5 § skollagen; Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg, 2.8 Rektorns ansvar)

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen)
- Elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver. (3 kap. 7-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Se till att alla elever som är i behov av stöd i form av extra anpassningar skyndsamt ges sådant stöd i den omfattning de har behov av det. I detta ingår följande:

- Att rektorn ser över organiseringen av arbetet med extra anpassningar, exempelvis avseende dubbelbemanningen och elevhälsans resurser, för att säkerställa att det finns förutsättningar att ge alla elever de extra anpassningar som de har behov av.
- Att rektorn ser till att elevhälsans kompetens tas tillvara i ett tidigt skede i arbetet med extra anpassningar dels för att identifiera en elevs behov, dels för att stödja lärare och övrig skolpersonal i arbetet med extra anpassningar.
- Att rektorn genom täta uppföljningar av kunskapsresultat samt samtal med elever, lärare och elevhälsans personal följer upp att alla elever skyndsamt ges de extra anpassningar som de har behov av för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Se till att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. I detta ingår följande:

- Att rektorn genom täta uppföljningar av kunskapsresultat samt samtal med elever, lärare och personal i elevhälsan följer upp att elever som befaras inte nå kunskapskraven, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar, anmäls till rektorn och skyndsamt utreds för behov av särskilt stöd. Detsamma gäller elever där det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Att rektorn genom exempelvis samtal med personal i elevhälsan följer upp de utredningar som genomförs för elever som behöver särskilt stöd och säkerställer att utredningarna genomförs skyndsamt.

Se till att alla elever ges särskilt stöd i den omfattning som utredningarna visar att de behöver för att eleverna ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. I detta ingår följande:

- Att rektorn tillsammans med lärare och personal i elevhälsan kartlägger vilka åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa att det finns förutsättningar att ge samtliga elever det särskilda stöd som en utredning visar att de behöver och genomför dessa åtgärder. Det kan exempelvis vara att se över behov av kompetensutveckling eller handledning för ansvarig personal.
- Att rektorn genom samtal med elever, undervisande personal och personal i elevhälsan följer upp att samtliga elever ges särskilt stöd i den omfattning som

utredningen visar att de behöver för att eleverna ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

- Att huvudmannen genom samtal med rektorn följer upp att det finns förutsättningar, i form av resurser, på skolan att genomföra de stödåtgärder som utredningen visar att elever behöver.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Malmö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Se till att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. I detta ingår följande:

- Att rektorn genom samtal med elever, lärare och personal i elevhälsan kartlägger vilka åtgärder som behöver vidtas för att skapa studiero i de klasser där det finns identifierade problem med studiero samt genomför dessa åtgärder.
- Att rektorn genom samtal med elever, lärare samt övrig personal följer upp att åtgärderna ger effekt så att samtliga lektioner präglas av studiero och, om så inte är fallet vidtar ytterligare åtgärder.

Se till att skolpersonal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. I detta ingår följande:

- Att rektorn genom informationsinsatser till all skolpersonal klargör ovan nämnda skyldighet att anmäla uppgifter om kränkande behandling till rektorn.
- Att huvudmannen och rektorn följer upp att alla kränkningar anmäls till rektorn och, om så inte är fallet, tar reda på orsakerna till detta och utifrån dessa orsaker vidtar de åtgärder som behövs för att säkerställa att alla kränkningar anmäls.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Malmö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- Elever ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet så att eleverna får pröva och utveckla sina intressen oberoende av könstillhörighet.

(2 kap. 29 § skollagen; 10 kap. 8 a § skollagen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Se till att elevhälsan arbetar främst hälsofrämjande och förebyggande. I detta ingår bland annat följande:

- Att rektorn ser över organiseringen av elevhälsans arbete så att elevhälsan har möjlighet att genomföra identifierade förebyggande och hälsofrämjande åtgärder för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Att huvudmannen genom samtal med rektorn följer upp att det finns tillräckliga resurser för att elevhälsan ska kunna arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande på det sätt som anges ovan.

Se till att elever ges studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. I detta ingår följande:

- Att rektorn organiserar den studie- och yrkesorienterande verksamheten på skolan så att det framgår hur ansvaret för elevernas studie- och yrkesvägledning är fördelat mellan olika personalkategorier på skolan.
- Att rektorn, genom exempelvis kompetensutvecklingsinsatser, säkerställer att lärare har kompetens för den studie- och yrkesorienterande verksamhet som de ansvarar för.

Bedömning

Skolinspektionens tillsyn av Nydalaskolan visar att nyanlända elever inte alltid ges en anpassad undervisning. Tillsynen visar även att inte alla elever får extra anpassningar i de ämnen där de har behov av sådant stöd, att utredningar om särskilt stöd inte genomförs skyndsamt samt att särskilt stöd inte ges på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att eleven behöver. Tillsynen visar också att inte alla elever är tillförsäkrade en skolmiljö som präglas av studiero samt att alla fall av kränkande behandling inte anmäls till rektorn. Vidare visar tillsynen att elevhälsan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande samt att elevers behov av studie- och yrkesorienterande verksamhet inte tillgodoses. Inom övriga områden som Skolinspektionen har granskat har inget annat framkommit än att skolans arbete uppfyller författningarnas krav.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionens bedömning avseende undervisning för nyanlända elever

Intervjuade lärare i lågstadiet och representanter för elevhälsan uppger att skolan inte fullt ut anpassar undervisningen för de nyanlända eleverna på Nydalaskolan. Rektorn säger att de är i en process och att de inte är framme ännu. Intervjuade lärare,

elevhälsans representanter och rektorn säger att skolan har elever med ett större behov av studiehandledning på modersmålet än vad de har möjlighet att erbjuda. Mot bakgrund av uppgifter från lärare och representanter för elevhälsan om svårigheter att anpassa undervisningen samt uppgifter om att eleverna har större behov av studiehandledning än vad de får, gör Skolinspektionen bedömningen att skolenhetens arbete med att ge nyanlända elever en utbildning anpassad efter elevernas behov inte uppfyller författningarnas krav.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska elever få den ledning och stimulans som de behöver för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Läroplanen anger att läraren i undervisningen ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Nyanlända elever får inte en anpassad undervisning utifrån sina behov

Lärare i lågstadiet säger att de önskar bättre förutsättningar för att undervisa de nyanlända eleverna och ger som exempel mer kompetensutveckling eller ett "start-kit" med undervisningsmaterial anpassat för nyanlända. De säger visserligen att det finns hjälpmedel så som bildstöd och olika digitala hjälpmedel samt att de kan rådfråga läraren i svenska som andraspråk (sva), men då de nyanlända eleverna behöver hjälp med att öva på språket räcker sva-läraren inte till för att täcka behoven som eleverna har. Lärare säger att det förberedelseklassen gjorde tidigare ska lärare nu göra i klassrummet och att det har blivit ett stort merjobb för lärarna. På fråga till lärare om detta får konsekvenser för eleverna svarar de att duktiga elever klarar det men för vissa nyanlända elever ser de ingen utveckling och att eleverna behöver mer stöd. Någon lärare säger att de använder kartläggningen av nyanlända elevernas kunskaper medan andra säger att de inte gör det så mycket. Någon lärare säger att de inte fått ta del av kartläggning för alla nyanlända elever.

Lärare i mellanstadiet säger i intervju att de ges förutsättningar att undervisa de nyanlända eleverna. De ger som exempel att de använder sig av så kallade lärpar, med elever som talar samma språk, att de använder bildstöd samt att de är i början av att använda ett språkutvecklande arbetssätt. Lärare säger dock också att det är en svår utmaning och att de gör vad de kan för att individanpassa undervisningen för de nyanlända eleverna, men att det hade varit bra om skolan hade fler sva-lärare. Lärare säger vidare att skolan försöker dubbelbemanna lektioner, att de har infört lovskola och erbjuder studieverkstäder för att täcka de nyanlända elevernas behov.

På fråga från Skolinspektionen om lärarna klarar av att individanpassa undervisningen för de nyanlända eleverna svarar representanter för elevhälsan nej. De säger att direktplacering kräver mycket av läraren och att deras uppfattning är att alla nyanlända elever inte ges en individanpassad undervisning. Representanterna säger att de nyanlända eleverna med skolbakgrund klarar av att direktplaceras, men att det för övriga nyanlända elever är svårt. De säger vidare att elever kan bli "bortglömda" i klassrummet och att det krävs av eleven att den är självständig och själv använder de

hjälpmedel som finns till hands. Representanter för elevhälsan säger att eleverna skulle gynnas av mindre grupper eller introduktionsgrupper för de nyanlända eleverna och att det i dagsläget inte finns förutsättningar att anpassa undervisningen för de nyanlända eleverna.

När rektorn får bemöta lågstadielärarnas utsagor om att de önskar bättre förutsättningar för att anpassa undervisningen för de nyanlända eleverna, att de önskar mer kompetensutveckling och att sva-läraren inte räcker till, säger hen att det är en process de är igång med och att de för diskussioner med lärare kring vad som ingår i läraruppgdraget och hur de ska jobba tillsammans i arbetslaget. Rektorn säger att de inte är framme i den processen ännu. Rektorn säger att det finns en stödstruktur för lärarna att använda i undervisningen av de nyanlända eleverna och att den används av vissa lärare men inte alla. När rektorn får bemöta elevhälsans uppgifter om att undervisningen för de nyanlända eleverna inte individanpassas säger hen att sva-läraren är ny och att strukturen inte sitter ännu, att de just har börjat dela goda exempel med varandra i arbetslagen och att det arbetet behöver fortsätta.

Såväl intervjuade lärare i låg- och mellanstadiet som representanter för elevhälsan säger att skolan har elever som har behov av mer studiehandledning på modersmålet än vad de får. Lärare i mellanstadiet uppger att studiehandledningen inte täcker elevernas behov och att direktplacering förutsätter bra studiehandledning, men att de inte pratat om hur man använder studiehandledningen. Lärare uppger att det inte finns samarbete med alla studiehandledarna. På fråga från Skolinspektionen om elever kan få mer studiehandledning än en timme i veckan svarar lärare i låg- och mellanstadiet att de inte tror det. Representanter för elevhälsan säger att man kan ansöka om mer studiehandledning men att de inte vet om studiehandledarna har möjlighet att ge mer studiehandledning än vad de gör i dagsläget. Rektorn uppger i intervju att hen håller med om att det finns elever på Nydalaskolan som behöver mer studiehandledning och mer kvalitativ studiehandledning. Rektorn uppger att hen lyft frågan till förvaltningen och att det är en resursfråga.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Malmö kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning avseende extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med extra anpassningar inte uppfyller författningarnas krav. Av utredningen framgår att alla elever i behov av extra anpassningar inte får sådant stöd utifrån sina behov.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer

som gäller ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för undervisningen, om det inte finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Alla elever får inte stöd i form av extra anpassningar då de behöver sådant stöd

Intervjuade lärare uppger att inte alla elever i behov av extra anpassningar får det. Lärare säger att när de inte hittar rätt extra anpassningar och behöver konsultera elevhälsan så tar det lång tid att få hjälp av elevhälsan och elevens behov av extra anpassningar blir inte tillgodosedda. Någon lärare uppger att hen inte rådfrågar elevhälsan för att det tar för lång tid att få hjälp. Lärare säger att de behöver göra nya ansökningar till elevhälsan varje läsår för elever som inte når målen för att få hjälp med extra anpassningar och att de inte får återkoppling från elevhälsan. Lärare säger att processen med extra anpassningar är väldigt lång, de berättar att de uppmanas prova nya extra anpassningar i flera omgångar utan att eleven når kunskapskraven. De säger vidare att de håller på för länge med extra anpassningar och att ärenden bollas tillbaka från elevhälsan till lärare med uppmaning att prova nya extra anpassningar. Lärare säger att de fortsätter med extra anpassningar som de vet inte hjälper eleven. Lärare säger vidare att de inte hinner med att ge elever de extra anpassningar de behöver eftersom de även behöver hjälpa andra elever under lektionens gång. Det är många elever, säger lärare, som är i behov av extra anpassningar och lärare uppger att de inte räcker till för att ge eleverna de extra anpassningar de behöver. Lärare säger även att de inte hinner med extra anpassningar när det är bristande studiero i klassrummet. På fråga från Skolinspektionen om de extra anpassningar som ges räcker för att eleverna ska nå målen svarar lärare nej.

När Skolinspektionen återger vad lärare sagt i intervjuer om att de inte hinner med att ge alla elever de extra anpassningar de behöver nickar flera representanter för elevhälsan och säger att skolan satsat på så kallad dubbelbemanning av lärare. När Skolinspektionen låter elevhälsan bemöta att lärare säger att extra anpassningar inte ger effekt och att eleverna inte når målen säger elevhälsan att processen med extra anpassningar behöver följas för att få all dokumentation kring eleven, att det ofta brister i dokumentationen vilket gör att det stoppar upp om ärendet går vidare till exempelvis psykolog, därför kanske processen blir lång. Representanter för elevhälsan säger vidare att det är svårt att räkna till och att de hade behövt förstärkning i elevhälsoteamet. Elevhälsan säger att de behöver mer tid att diskutera extra anpassningar med lärarna, att det inte räcker att bara säga det till lärare i ett arbetslagsmöte och att de behöver mer tid att arbeta med de extra anpassningarna tillsammans med lärare.

På fråga till rektorn om lärare hinner med att ge alla elever extra anpassningar som är i behov av sådant stöd svarar rektorn nej. Rektorn säger vidare att om alla anpassningar fungerat fullt ut hade skolan inte haft den måluppfyllelsen som de har. Rektorn säger att det är ett medvetet val att vara fler pedagoger och att lärare ska hjälpas åt i arbetslaget med extra anpassningar, samtidigt säger rektorn att de inte har arbetat in det nya tankesättet. Rektorn säger att elever kan hamna i kläm när systemet inte fungerar. På fråga från Skolinspektionen vad lärarna behöver för att arbetet med extra anpassningar ska fungera svarar rektorn att lärare behöver hjälp med strategier och

samverkansplanering och att de behöver bli bättre på att utnyttja dubbelbemanningen. Rektorn säger att det är svårt att svara på när i tid alla elever kommer att få de extra anpassningar som de har behov av men att skolan behöver mer tid till detta arbete.

Skolinspektionens bedömning avseende skyndsamt utredning av särskilt stöd

Samtliga intervjuade lärare uppger att elevers behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt. Lärare säger att de signalerar till elevhälsan och rektorn men att det dröjer länge innan de tar tag i ärendet, som längst uppger lärare att det kan ta flera år. Rektorn och representanter för elevhälsan delar inte den bilden utan säger att särskilt stöd utreds skyndsamt. Mot bakgrund av att skolan har en stor andel elever som inte når målen för utbildningen, att endast 15 elever har åtgärdsprogram sammantaget med lärares samstämmiga uppgifter om att det tar lång tid innan elevers behov av särskilt stöd utreds gör Skolinspektionen, trots rektorns och elevhälsans uppgifter, bedömningen att skolans arbete med att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd inte uppfyller författningarnas krav.

Rättslig reglering

Av skollagen följer att om en elev befaras att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Elevers behov av särskilt stöd utreds inte skyndsamt

Intervjuade lärare uppger att elevers behov av särskilt stöd inte utreds skyndsamt. Alla intervjuade lärare säger att de signalerar till elevhälsan och rektorn men att det dröjer länge innan de tar tag i ärendet. Alla intervjuade lärare säger att de anmäler till elevhälsan när extra anpassningar inte räcker men att elevhälsan bollar tillbaka till läraren att prova nya extra anpassningar och att detta sker i flera omgångar. Lärare i mellanstadiet säger att de uppmanas av elevhälsan att göra om extra anpassningar som de redan har prövat. En lärare i lågstadiet säger i intervju att hen ansökt till elevhälsan för samma elever under drygt ett års tid och att elevhälsan nu under nästa sexveckorsperiod kommer att titta närmare på elevens behov. Intervjuade lärare i lågstadiet säger att det finns elever där man gjort flera pedagogiska kartläggningar inför utredning om särskilt stöd, men att det inte hänt någonting efter det. Lärare i lågstadiet och mellanstadiet säger att de behöver göra nya pedagogiska kartläggningar varje läsår och att de inte får återkoppling från elevhälsan kring elevärenden samt att eleven blir ett nytt ärende för elevhälsan varje år. Förstelärare säger att processen med extra anpassningar är jättelång och att de kan se att det inte alltid blir bättre med de anpassningar som de gör. Dessutom säger en förstelärare att när eleven byter stadium börjar arbetet med extra anpassningar om och då måste man som lärare gå igenom allt igen innan man får mer hjälp av elevhälsan. Förstelärare säger att de fortsätter med extra anpassningar som de vet inte hjälper. Lärare i lågstadiet säger att endast elever

som inte når kunskapskraven i flera ämnen flaggas till elevhälsan, att de har elever som inte nått kunskapskraven sedan första klass och som nu går i årskurs 3 samt att dessa elever inte utretts för särskilt stöd. Lärare i lågstadiet säger att det känns omöjligt att få särskilt stöd för elever och att systemet inte fungerar. De säger vidare att elevhälsan inte räcker till och att ärenden bara bollas tillbaka till lärare. Lärare i mellanstadiet säger att de upplever frustration kring att arbetet med stöd till elever inte fungerar. Lärare på mellanstadiet säger vidare att de håller på för länge med att ge elever extra anpassningar. De extra anpassningar som lärarna ger räcker inte för att eleverna ska nå målen säger lärare och de säger vidare att eleverna känner frustration, får låg självkänsla, blir utåtagerande och förstör för andra. På fråga från Skolinspektionen om elever skyndsamt utreds för särskilt stöd svarar alla intervjuade lärare nej.

Representanter för elevhälsan säger att det tar några veckor tills en utredning startar men att det kan variera utifrån individ och vilka underlag som finns och att det finns fall som tar längre tid. De säger vidare att det är hög belastning och att de måste prioritera vissa insatser för att inte drunkna i arbete. Representanter för elevhälsan uppger vidare att det är ett aktivt val att arbeta med ledning och stimulans och extra anpassningar istället för särskilt stöd, annars skulle skolan ha 70 stycken åtgärdsprogram och inte hinna med att följa upp alla åtgärdsprogram.

Rektorn säger i intervju att en utredning för särskilt stöd startar skyndsamt. När rektorn får bemöta att intervjuade lärare säger att det kan ta år svarar rektorn att lärarna pratar om tiden som varit. Rektorn säger att det var så tidigare och att de jobbar med att ändra på detta. Sedan i höstas har det blivit bättre enligt rektorn.

Skolinspektionens bedömning avseende att alla elever inte får det särskilda stöd utredningen visar att de behöver

Intervjuade lärare säger att inte alla elever får det särskilda stöd utredningen visar att de behöver, exempelvis att elever som ska ha vuxenstöd inte ges det. Representanter för elevhälsan säger att alla elever får det stöd utredningen visar att de behöver samtidigt som de säger att de inte kan tillgodose exempelvis särskild undervisningsgrupp på skolan och att kötiden är lång till kringliggande skolor som ska ge platser till deras elever. Rektorn uppger att elever får det särskilda stöd utredningen visar att de behöver. Rektorn säger att vuxenstödet säkerställs genom dubbelbemanning. Mot bakgrund av uppgifterna från lärare och representanter för elevhälsan gör Skolinspektionen, trots rektorns uppgifter, bedömningen att skolans arbete med att alla elever ska få det särskilda stöd utredningen visar att de behöver inte uppfyller författningarnas krav.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Alla elever får inte det särskilda stöd som en utredning visar att de behöver

Intervjuade lärare uppger att det finns elever som inte får det särskilda stöd utredningen visar att de behöver. Lärare uppger att de har elever där utredningen visar att eleverna ska ha stöd av en vuxen under hela dagen men som inte får det.

Intervjuade lärare i lågstadiet säger att det inte finns så mycket särskilt stöd att tillgå på skolan. De uppger att resurserna i elevhälsan inte räcker till för att ge elever det stöd de behöver. Intervjuade förstelärare säger att det är många elever som inte når målen och att exempelvis intensiva insatser till elever av specialpedagog inte hinns med.

Förstelärarna uppger att skolan ser till vilka möjligheter man har att ge särskilt stöd när elevers behov av särskilt stöd utreds och att de påpekat att mer insatser behövs. Lärare säger att allt har blivit extra anpassningar på skolan men att extra anpassningar inte räcker till för att eleverna ska nå målen. De uppger att eleverna inte får det stöd de ska ha och att de själva saknar stöd från specialpedagog i arbetet.

Representanter för elevhälsan uppger att det är 70 procent av eleverna som inte når målen för utbildningen. Enligt elevhälsan gör de sitt bästa för att kunna erbjuda alla så mycket hjälp som möjligt. På fråga från Skolinspektionen om Nydalaskolan har elever som inte får det särskilda stöd som utredningen visar svarar elevhälsan nej. De säger att de jobbar mer på gruppnivå med mindre grupper och med gruppanpassningar. På fråga från Skolinspektionen om alla elever får det särskilda stöd de enligt utredningen ska ha, exempelvis vuxenstöd hela dagen, svarar elevhälsan att det finns en vuxen i klassrummet och att lektioner ska vara dubbelbemannade. Dock säger en representant från elevhälsan att skolan satsat mycket på dubbelbemanning men att hens uppfattning är att det inte fungerar fullt ut. Samtidigt säger representanter för elevhälsan att de har ansökt om att få in elever i en särskild undervisningsgrupp som finns på en annan skola i kommunen, men att de får vänta länge på att få plats och att det är minst en termins väntan. De säger att de har många elever som behöver vara i ett mindre sammanhang men att de är begränsade av ekonomin och de förutsättningar som finns. De säger att Nydalaskolan inte har bemanning att ge en till en undervisning för de här eleverna. På fråga från Skolinspektionen om det då är elevens behov som styr vilket stöd eleven får svarar representanter för elevhälsan, oftast. Enligt representanterna hade det behövts en logoped på skolan, en extra sva-lärare samt en extra elevkoordinator för att eleverna skulle få en likvärdig utbildning som på andra skolor. Det är enligt dem svårt att räkna till.

När Skolinspektionen ber rektorn bemöta uppgifterna från lärare om att alla elever inte får det särskilda stöd utredningen visar att de behöver svarar rektorn att hen inte håller med. Rektorn säger att de har bemannat upp för att elever ska ha vuxenstöd. Vidare säger rektorn att om det finns dubbelbemanning har eleven extra stöd. Rektorn uppger att utredningar om särskilt stöd bygger på elevers faktiska behov och att skolan sedan ska ge eleverna det stöd skolan kan ge. På fråga från Skolinspektionen hur det kommer sig att skolan endast har 15 elever med särskilt stöd svarar rektorn att särskilt stöd endast har gällt elever som har extra bemanning och att det varit definitionen för att få ett åtgärdsprogram. Rektorn säger vidare att skolan behöver en logoped för eleverna med språkstörning.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Malmö kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling*Skolinspektionens bedömning avseende studiero*

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens arbete för att skapa studiero inte uppfyller skollagens krav. Skolinspektionens utredning visar att eleverna på Nydalaskolan inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Alla elever tillförsäkras inte en skolmiljö som präglas av studiero

I intervju med Skolinspektionen uppger flera elever i årskurserna 2 och 3 att de inte alltid har studiero. Som exempel ges att elever pratar och skrattar högt, skriker, mobbar andra elever och att de inte alltid slutar när lärare säger till. Flera elever i mellanstadiet säger att de på vissa lektioner inte har studiero. De säger att det på vissa lektioner aldrig är studiero och att de inte kan arbeta på dessa lektioner. Detta händer ofta enligt eleverna. Eleverna i mellanstadiet berättar att elever skriker under lektioner, pratar och tjafsar samt att det finns ett gäng som säger fula ord, skrattar, lägger upp benen på bänken eller sitter på bänken.

Intervjuade lärare i lågstadiet bekräftar elevernas uppgifter om att studieron varierar. Flera lärare säger att de har studiero i sina klassrum men att det inte är så på alla lektioner. Lärare uppger att de för att skapa studiero arbetar med en gemensam struktur på skolan, Nydalastrukturen, att de har gemensamma regler och förhållningssätt samt att skolan har dubbelbemanning och rastaktiviteter. På fråga från Skolinspektionen om det är något skolan behöver göra ytterligare för att skapa studiero svarar lärare i lågstadiet att de behöver se till att elever som behöver särskilt stöd får det samtidigt som de säger att det har skett en positiv utveckling vad gäller studiero. Lärare i mellanstadiet uppger att studieron varierar, men att det på vissa lektioner sällan är studiero. Någon lärare säger att det är sämre studiero på eftermiddagarna. Som exempel på bristande studiero säger lärare att elever pratar högt till varandra, de brottas och springer efter varandra i klassrummet, kastar suddgummi och flyttar stolar. På fråga från Skolinspektionen om vilken hjälp man kan få som lärare svarar lärare i mellanstadiet att man kan vända sig till ledningen. En lärare säger att hen har svårigheter med studieron men att hen aldrig har dubbelbemanning på sina lektioner. Lärarna på mellanstadiet säger vidare att om eleverna i behov av stöd hade fått det stödet så hade studieron blivit bättre. Enligt dem är inte frågan om studiero uppe på dagordningen på skolan utan det är mer upp till lärarna själva att ta upp det till diskussion. I intervju med förstelärare uppger de att det är studiero i deras klasser men

att studieron varierar mellan lärare och att det har med ledarskapet i klassrummet att göra. De säger att det inte sätts in åtgärder i alla klassrum där det är bristande studiero på grund av att det inte finns möjlighet till det i form av mer personal. Dessa lärare säger också att de behöver fortsätta att arbeta med förhållningssättet för att förbättra studieron.

Representanter för elevhälsan bekräftar att studieron varierar mellan lärare och ämnen på Nydalaskolan. På fråga från Skolinspektionen om det finns insatser till enskilda lärare kopplat till studiero svarar elevhälsan att ledningen säger att lärare får stöd och att elevhälsan försöker att ge tips till lärare utifrån elevhälsans klassrumsbesök. Elevhälsans representanter säger att skolan arbetar med enskilda elever, har möte med vårdnadshavare och att lärare kan få hjälp av seniora lärare vid bristande studiero. På fråga från Skolinspektionen om elevhälsan anser att de behöver arbeta mer med studieron svarar elevhälsan ja. De säger också att flertalet elever svarar i skolans trivselenkät att de upplever att de har studiero, men att inte alla gör det. De säger vidare att de skulle kunna använda enkäten för att fråga elever vilka lektioner de inte har studiero på och att de ser en utvecklingspotential inom detta område.

Rektorn uppger att studieron varierar och att det är mer studiero i de klasser som haft samma pedagog under längre tid, som har ett gott ledarskap och som använder Nydalastrukturen. Rektorn säger att det är en utmaning med studieron och att kvaliteten varierar. Rektorn säger att de är noga med att Nydalastrukturen används, att de har coachande samtal med lärare och att biträdande rektorer genomför klassrumsbesök. På fråga från Skolinspektionen om rektorn anser att de har satt in tillräckliga insatser för att säkra studieron svarar rektorn att det är för tidigt att säga och att de följer upp och justerar på vägen. Nu arbetar de med Nydalastrukturen och sedan får de börja jobba med andra delar. De behöver enligt rektorn undersöka om Nydalastrukturen bidrar till studiero samt utvärdera och förändra utifrån det.

Skolinspektionens bedömning avseende kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med anmälan av kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Av utredningen framgår att inte alla fall då personal får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, anmäls till rektorn.

Rättslig reglering

Det framgår av skollagen att lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten ska anmäla detta till rektorn som i sin tur är skyldig att anmäla till huvudmannen.

Alla fall av kränkande behandling anmäls inte till rektorn

Intervjuade lärare uppger att de anmäler kränkningar till rektorn. Lärare i förskoleklass och lågstadiet säger dock att de inte skriver kränkingsanmälningar för alla händelser. Intervjuade lärare i mellanstadiet säger att de anmäler kränkningar, men på fråga från Skolinspektionen om de anmäler alla kränkningar svarar de nej och säger att det är en tuff jargong på skolan. En annan lärare säger att vid kränkande kommentarer kopplat

till etnicitet skulle hen först prata med eleven och sedan nästa gång kanske skriva en kränkningsanmälan. Flera lärare säger att situationen avgör och att de tar tag i större saker men att mindre kommentarer, som en annan skola skulle ta tag i, kanske inte alltid anmäls till rektorn. Detta eftersom de då skulle skriva väldigt många kränkningsanmälningar. De säger vidare att om eleverna löser det själva finns det ingen nytta med att skriva en anmälan.

Rektorn säger i intervju att lärare anmäler i hög utsträckning och att anmälningsgraden har ökat sedan elevkoordinatören började ansvara för utredningar. Rektorn säger vidare att det är större kvalitet i utredningarna nu. När rektorn får bemöta att lärare säger att det är situationsberoende om de anmäler eller inte och att de ibland pratar med eleven vid första tillfället och anmäler vid nästa tillfälle svarar rektorn att hen delar den bilden och att det vid upprepade händelser görs en anmälan om kränkande behandling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Malmö kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionens bedömning avseende elevhälsans arbete

Intervjuade lärare säger att det finns ett behov av att elevhälsan genomför fler förebyggande och främjande insatser. Representanter för elevhälsan uppger att de inte hinner med att arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande utan får sälla bland arbetsuppgifter. Rektorn uppger att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande men att skolsköterskan främst arbetar med basprogrammet. Mot bakgrund av uppgifterna från lärare och elevhälsans representanter gör Skolinspektionen bedömningen att elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete inte uppfyller författningarnas krav.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska finnas elevhälsa för eleverna i grundskolan och att elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande

Intervjuade lärare säger att skolsköterskans hälsosamtal är ett bra förebyggande arbete och att personal får ta del av en samlad bild på arbetslagsmöten. Lärare säger vidare att elevhälsan är involverad i rastaktiviteter och trygghetsvandringar men säger samtidigt att de skulle kunna göra mer förebyggande och hälsofrämjande insatser än vad de gör i nuläget. Lärare tar som exempel att det finns behov av insatser kring språkbruk, kränkningar och allas lika värde. Intervjuade lärare säger att elevhälsan inte räcker till för att ge stöd till elever som behöver extra stöd. De säger vidare att även elevhälsan anser att de inte räcker till och att de bland annat skulle behöva ytterligare

specialpedagogisk kompetens. Förstelärare säger i intervju att de önskar att elevhälsan kunde ge mer stöd till eleverna, främst i svenska.

På fråga från Skolinspektionen om representanterna för elevhälsan anser att de har förutsättningar att arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande svarar de att de behöver mer personal i elevhälsan och att de exempelvis behöver speciallärare i svenska och matematik som kan arbeta direkt med eleverna. De säger även att de behöver mer tid att arbeta med lärare med bland annat extra anpassningar och de önskar ett ökat samarbete med förstelärare för att få en ökad kvalitet i det kooperativa lärandet. De säger att som situationen är i dagsläget får vissa saker vänta och de är tvungna att sälla bland arbetsuppgifterna. Representanter för elevhälsan tar upp att de vill arbeta med kränkingsanmälningarna på övergripande nivå och att de behöver mer tid för att kunna jobba förebyggande och hälsofrämjande med problematiken bakom kränkningarna.

Rektorn säger att elevhälsan kan arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande men att skolsköterskan främst arbetar med basprogrammet.

Skolinspektionens bedömning avseende studie- och yrkesorienterande verksamhet

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med den studie- och yrkesorienterade verksamheten inte uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att elevernas behov av studie- och yrkesvägledning inte tillgodoses.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att elever ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Rektorn har enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att studie- och yrkesorienterade verksamhet organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder samt inför fortsatt utbildning. Av läroplanen framgår även att alla som arbetar i skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund.

Eleverna ges inte studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning

Elever i mellanstadiet säger i intervju att de i lågstadiet pratade om yrken men att de inte pratat om yrken eller gjort studiebesök i mellanstadiet. Flera intervjuade lärare säger i intervju att de inte arbetar med det studie- och yrkesorienterande uppdraget i undervisningen. Några lärare säger att de i undervisningen har informerat och diskuterat med elever om yrken men att det har varit enstaka gånger. Enligt lärare känner de inte till att ansvaret för det studie- och yrkesorienterande uppdraget ligger på dem. Rektorn säger att de har tagit fram en plan för det studie- och yrkesorienterande arbetet men att den inte är implementerad. Rektorn uppger att det är ett medvetet val att vänta med implementeringen och att de kommer att börja jobba med planen i början av höstterminen. På fråga från Skolinspektionen om det innebär att alla elever i dagsläget inte ges studie- och yrkesvägledning svarar rektorn ja.

Motivering till föreläggande som ingripande

Malmö kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Malmö kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Malmö kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Johanna Tinghammar Bruck

Beslutsfattare
Signerat av: Johanna Tinghammar

X Sofia Hall

Föredragande
Signerat av: Sofia Hall

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Nydalaskolan

Fakta om Nydalaskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Malmö kommun under hösten 2019 och våren 2020. Nydalaskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 25 och 26 februari 2020 och den 4 mars 2020.

Nydalaskolan är en kommunal grundskola i Malmö kommun med årskurserna 1-6 samt förskoleklass. Skolan har vid tiden för tillsynen 442 elever, varav 65 elever i förskoleklass, och leds av en rektor samt tre biträdande rektorer.

Måluppfyllelse

Årskurs 3

Nationell statistik för de nationella ämnesproven för årskurs 3 läsåret 2018/19 visar att andelen elever på Nydalaskolan som nått kravnivån för de olika delproven i matematik är mellan 60 och 94 procent. I svenska som andraspråk är andelen som nått kravnivån för de olika delproven mellan 70 och 97 procent.

Årskurs 6

Nationell statistik visar att den genomsnittliga betygspoängen för årskurs 6 läsåret 2018/19 varierar mellan som lägst 7,3 (matematik) och som högst 15,7 (bild). Läsåret 2018/19 var andelen elever i årskurs 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen 28 procent. Enligt nationell statistik för årskurs 6, läsåret 2018/19 var den genomsnittliga provbetygspoängen på de nationella proven i matematik 7,6, i engelska 12,7 och i svenska som andraspråk 9,2.